

A Harsányi János Szakközépiskola és Szakiskola

Ökoiskola három évének általános bemutatása

1. Az ökoiskola megalakulása és az ökoiskola cím elnyerése

Az intézményünk az **ökoiskola címet** a 2010. szeptember 1-től 2011. augusztus 31-ig a TÁMOP-2.2.3/B-09/1-2009-0003 BETSZK pályázat keretén belül 4 iskola együttműködésével nyerte el **2011-ben**

A TISZK iskolát közösen készültek fel a feladatok megoldására.

Varga István Kereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola és Szakiskola

Békésy György Szakközépiskola

Szász Ferenc Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola

Harsányi János Gazdasági Szakközépiskola és Szakiskola (a mai neve Harsányi János Szakközépiskola és Szakiskola)

„Gyökereink” régebbi múltra tekintenek vissza, mert már a pályázat benyújtása előtt több éve működött iskolánkban a Harsány Zöld-Kör, amely a környezettudatos gondolkodást hirdette. Érdemeit az is dicsérte, hogy egy sikeres kert rekonstrukciós pályázatot mondhatott magáénak az ökoiskola cím elnyerése előtt.

A közoktatásról szóló törvény 2003. évi módosítása (114. § (4).) értelmében az ökoiskola programjait csak akkor lehet a tanítási napok terhére megszervezni, ha részei a pedagógiai programnak. Átformáltuk az iskola dokumentumait (SZMSZ, PED.PROG., Minőségbiztosítási Programot). Feltétlenül fontosnak véltük a fenntartó környezeti nevelést érintő helyi rendeleteinek megismerését, hogy kapcsolódni tudjunk a helyi települési környezetvédelmi programokhoz. Az ökoiskola megszületését a felsőbb vezetés erősen támogatta, és ez vezetett a sikeres ökoiskola cím elnyeréséhez..

2. Az elmúlt három év legfontosabb fejlesztései az ökoiskolai munka terén

A címből ítélve igen viharos három év következett a kezdeti elért sikerek után. Az iskola gazdasági átszervezéseken esett keresztül, egyre „összebb kellett húzni a nadrágszíjat”. Csökkenő gazdasági támogatás az ökoiskola működésére is kihatással volt. Rákényszerültünk arra, hogy a műanyag palackok és papír bevételeiből gazdálkodjunk, ha versenyeket, programokat szeretnénk megszervezni.

Az ökoiskolának motorja továbbra is a Harsány Zöld-Kör maradt és nagy lelkesedéssel folytattuk a munkát. Négy fő koncepciót jelöltek ki célként a jövőre nézve:

- 1. Saját profil***
- 2. Bisel program***
- 3. Állatvédelem***
- 4. Kapcsolatártás***

2.1. Az iskola sajátos arculatának létrehozását, a szép esztétikus környezet kialakításában láttuk

Az udvar rekonstrukció tovább fejlesztéseként a rendezett udvar kialakításában láttuk a környezetmegővásra irányuló tendenciát. A saját profilunknak tekintettük a tiszta, esztétikus környezet kialakítását, hogy a diákok saját maguk felügyeljenek az udvar és a büfé előtti étkező területének rendjére. A beosztásokat készítettünk, amely szerint kéthavonta kerültek sorra az osztályok az udvartakarításra.

A bejárati folyosón áll a „zöld” hirdetőtábla, amelyek zöldinformációkat, hirdetéseket, programokat kínálnak az érdeklődők számára. Felelőse Somogyváriné P. Jolán. volt, aki 2013 őszétől nyugdíjba vonult.

Az iskola honlapját igazgatóhelyettesünk Zoltai-Jantó Ildikó szerkeszti, és az ökoiskola rovatban minden fontosabb esemény dokumentációját, minden jelentős információt feltettünk. Az éves programja, tagok nevei, képsorok a lezajlott eseményekről.

2.2. A Bisel program egy víz tisztasági ellenőrző rendszer, amely a vízi élőlények előfordulási százaléka alapján következtet a víz minőségére

A Petrik Lajos Vegyipari Szakközépben környezetvédelmi asszisztens képzés folyik, amelynek munkájához néhány tanulóval csatlakoztunk. Együttműködési szerződést kötöttünk az intézménnyel. Saját tanulóink örömmel végezték a méréseket,

és érdeklődő kérdéseket tettek fel a képzéssel kapcsolatban. Továbbra is tarjuk a kapcsolatot elektronikus levelezés útján. Megígértük, hogy az internetes környezetvédelmi versenyen is részt fogunk venni.

Sajnos nem számoltunk az iskolánk sajátosságaival, hogy nem elsősorban természettudományos érdeklődésű diákok járnak hozzánk, és ha élvezték is jó kísérleteket, tudásban nem tudták felvenni a vegyipari szakközepesekkel a versenyt. A **Harsányi János Szakközépiskola és Szakiskola** technikai felszereltsége sem tette lehetővé a hidrológiai kísérletezést, és a későbbiek folyamán sem tudtak diákjaink beintegrálódni a szakképzésbe. Ebből eredően a kapcsolat fokozatosan megszűnt.

2.3. Az állatok élőhelyének biztosítása komoly küzdelem

Jane Goodall Intézet Afrika állatainak és lakóinak megsegítésére telefongyűjtő akciót szervezett Micsónai Mónika tanárnő segítségével. Az iskola könyvtárában projektoros ismeretterjesztő előadásokat tartottak az intézet dolgozói. A tanuló ifjúság teljes empátiával hallgatta az előadásokat. Tanulóink sok okos, érdeklődő kérdéseket intéztek az előadók felé, akik igyekeztek minden kérdést megválaszolni. .

Elhatároztuk a későbbiekben csatlakozunk a rügyek és gyökerek szervezetbe. Mozgósítottuk az érdeklődő tanulókat, fiatalokat. Sajnos tanári vezetés hiánya miatt a bennmaradás nehezen ment. A kolléganő jelenleg a kisbabája gondozásával foglalkozik.

Két éven keresztül terveztük a békamentési akciót, amit nagy izgatottan vártunk. De a békák vonulási szándéka nem egyezett a hétköznapi iskolai élet eseményeivel. Ezért lemondunk erről a hallatlanul izgalmas tevékenységről.

2.4. A kapcsolattartás igen nehéz feladatnak bizonyult

A meglévő kapcsolatainkat igyekszünk ápolni, és próbálkozunk az együttműködés további lehetőségeivel.

A szomszédos óvoda mikulás ünnepe, amelyet a mi diákjaink és tanáraink fergeteges előadásában zajlanak nagy sikert szoktak aratni.

Providenttel és a Vöröskereszttel továbbra is ápoljuk a jó kapcsolatokat. A vöröskereszttel való gyümölcsöző kapcsolat során számítógépekhez jutott az iskola.

Az ELTE hallgatói a Környezetvédelmi körből előadásokat szoktak tartani diákjainknak. Kapcsolattartónk Rétfalvi Nóra és Király Beáta.

Az iskolánk nyitott minden érdeklődővel szemben, és készségesen adunk, aki az ökoiskola élete iránt érdeklődik, erre példa néhány lelkes hallgató szemináriumi dolgozata, amit a könyvtárunk őriz.

3. Tanórán kívüli programok: *Versenyek*

Házi versenyek

A diákönkormányzattal közösen kétszer rendeztünk iskolánkban környezetvédelmi versenyt (2011, 2013.) Az első alkalommal középiskolásoknak játékos interaktív vetélkedőt állítottunk össze. Másodszorra az általános iskolások tanulócsoportjait céloztuk meg, hogy segítsük ezzel is az iskola népszerűsítését. Sajnos jelentkezők hiányában a 2012-es évben nem tudtuk megrendezni, ezért 2013-ban tudtuk megvalósítani elképzeléseinket. Nagyon sikeres volt mind kettő, mert a versenyzőknek tetszett az ötletes, játékos állomáshelyek. Az állomásokon nagyobb diákok várták a lelkes résztvevőket, amelyek nagyon objektívan pontoztak.

Majdnem minden évben rajzversenyeket is rendeztünk, a természet szépségeit igazán, rajzban és fotóban lehet visszaadni.

Külső versenyek

A legtöbb eredményes szereplésünk a vöröskereszt által szervezett elsősegélynyújtó és csecsemőgondozó, környezetvédelmi versenyen volt.

A IX. kerület által szervezett AIDS versenyen sikeresen szerepeltünk, 2013-ban első helyezést értünk el.

Szokássá vált a TISZK-en belül Szász Károly Szakközépiskolában szervezett környezetvédelmi verseny, amelyen mindig részt vettünk.

Különböző környezetvédelmi rendezvényeken veszünk részt:

Az iskolában rendszeresen, különböző gyűjtési akciókat (elem-, alumínium-, használt háztartási zsiradék és papírgyűjtés) szervezünk. A DÖK irányításával évi két alkalommal rendkívüli papírgyűjtés folyik.

Kiállításokat rendezünk jeles alkalmakra: a Föld Napján rajz- és fotókiállítást, az iskolánapi poszterekből összeállított kiállítást.

Évente rendezünk iskolnapot, amelynek témája és helyszíne évről-évre változik. Az utolsó három év témái:

- A víz az élet forrása
- Küzdelem a széntiszta levegőért
- Méltányos kereskedelem

Az egész iskola részvételével diákjaink megismerik a közvetlen környezetüket (természeti és épített), hagyományainkat, értékeinket.

Erőforrások

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. A Providens biztosítóval jó kapcsolatokat építettünk ki Somogyváriné P. Jolán kolléganő közvetítésével. Az iskola kertjében együtt ültettünk bokrokat, palántákat.

A résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködés egyben környezeti nevelési munkánk erőforrása is. A gyerekek és a felnőttek között igen jó együttműködés jött létre, mind két fél nagyon kommunikatív és segítőkész volt.

Közös edzésen vettünk részt Német Vilmos vak, feketeöves aikido-mester csapatával. Egy előadást mesélt el a mester arról hogyan vakult meg, majd egy TOTO követte. Ezután a részt vevők a tatamira léptek és élesben megtapasztaltuk bekötött szemmel milyen nehéz is tájékozódni és küzdeni a világban.

Az iskolának a következő években ki kell dolgoznia részletesen is az iskolán belüli és kívüli kapcsolatrendszerét.

Nem anyagi erőforrások

Iskolán belüli együttműködés

- Tanárok. Az iskola minden tanárának feladatának tekinti a környezettudatos magatartást, hogy példát mutassanak a tanulók számára. Az iskolai környezeti nevelés, oktatás közös szemléletben és célokkal valósult meg.

Hiányként jelenik meg a folyamatos továbbképzés igénye. Ki kell alakítanunk továbbiakban, illetve tovább kell fejlesztenünk a munkaközösségek együttműködését.

-

Azoknak a kollégáknak, akik most kívánnak bekapcsolódni az iskolai környezeti nevelési munkába, a tapasztaltabb kollégák tanácsokat, javaslatokat adnak.

A közös munka áttekintése során az igazgatóhelyettesek koordinátori segítségét igénybe vesszük

- Diákok. Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek, valamint a környezet védelme iránt különösen érdeklődő és elkötelezett tanulókból álló diákcsoporthoz. Továbbra is életben tartjuk az udvartakarítás, szemétszedés hagyományos rendjét.

Bevezetnénk az energiatakarékossági tendenciák erősödéseként a rendszeres tantermi állapotméréseket, diákönkormányzattal együtt.

A diákok és tanárok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében is. A tanórák környezeti tartalmát a munkaközösségek határozzák meg. A szakmai tantárgyak tanítása során igyekezünk kialakítani olyan helyzeteket, amelyben a tanulók közel kerüljenek a természetes környezet értékeihez. (piaci séta során, terményekkel, zöldségekkel, gyümölcsökkel ismerkednek)

A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. Iskolánkban nagy szerepe van a környezettudatos szemlélet kialakításában az öko-napoknak, a hulladékgyűjtési akcióknak. Sajnos anyagi forrás hiányában nem került sor erdei iskolára. A jövőben várjuk az alkalmas pályázati kiírásokat, adódó kedvező támogató alkalmakat.

- Az iskolapszichológus felméréseivel, és azok elemzésével segíti környezeti nevelési munkánkat. A továbbiakban sajnos nem tudunk munkájára számítani, mert az iskolai átszervezések miatt megvonták tőlünk a státuszát.
- Tanárok és szülők. Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Sajnos a szülők támogató tevékenységüket kis mértékben tudja kamatoztatni az iskola, mert közös hétvégenkénti rendezvényeinken kevesen jelennek meg.